

الله
الله
الله

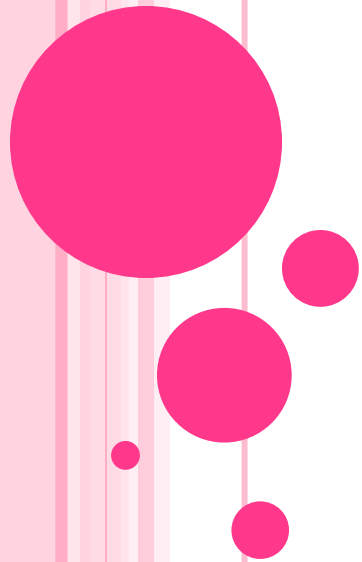
تب خونریزی دهنده کریمه کنگو (CCHF)

تهیه و تنظیم: ساره روحانی

سرپرستار بخش عفونی

بیمارستان ۱۷ شهریور

سال ۱۳۹۴

مقدمه

بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان از هر دو جنبه ی اقتصادی و بهداشت عمومی از اهمیت ویژه ای برخوردارند. در بسیاری از کشور های جهان تلفات و خسارات سنگینی ناشی از این بیماری ها ایجاد میشود. طی ۳۰ سال اخیر بسیاری از بیماری های عفونی جدید شایع شده که بخش وسیعی از ان ها زئونوز می باشند.

به علت پیچیدگی اکولوژی زئونوز ها نظارت در میزبانان طبیعی ممکن است خالی از اشکال نبوده و بررسی های موفقیت آمیز به همکاری همه جانبه اکولوژیست ها جانور شناسان پرنده شناسان و حشره شناسان همراه دامپزشکان میکروبیولوژیست ها نیاز دارد.

تاریخچه

هرچند سابقه تاریخی وجود موارد مشکوک تب هموراژیک کریمه کنگو در ایران به صدها سال قبل و گزارش موارد محتمل به حدود سه دهه قبل برمی گردد ولی با توجه به اینکه وجود موارد قطعی بیماری در سال های اخیر به اثبات رسیده است لذا جزو بیماری های نوپدید کشور ایران به حساب می آید.

یکی از تب های (CCHF) تب هموراژیک کنگو - کریمه خونریزی دهنده ویروسی است که توسط ویروس های گروه ایجاد می شود (*Nairovirus group*) نایرو

هرچند بیماری در اصل مربوط به حیوانات می شود، ولی موارد تک گیروهمه گیری های انسانی این بیماری نیز گاهی حادث می گردد .

سال ۱۹۹۸ شاهد ۲ همه گیری ناگهانی این بیماری بود که اولی در پاکستان ۴ نفر مبتلا شدند و ۲ نفر جان باختند و دیگری در افغانستان که ۱۹ نفر مبتلا شدند و ۱۲ نفر فوت کردند.

همچنین در سال ۲۰۰۱، موارد یا طغیان هائی از آن در کشورهای کوزوو، آلبانی، ایران، پاکستان و آفریقای جنوبی به وقوع پیوست است. بیماری، اول بار در کریمه در سال ۱۹۴۴ شرح داده شد و به همین دلیل تب هموراژیک کریمه نام گرفت.

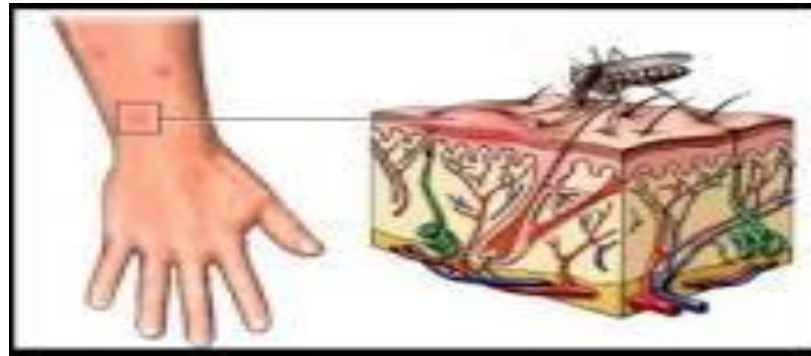

در سال ۱۹۶۹ معلوم شد که عامل ایجادکننده تب کریمه
مشابه همان بیماری است که در سال
۱۹۵۶ در کنگو مشاهده شد و به همین دلیل ترکیبی از نام
این دو محل منجر به اسم فعلی این بیماری ویروسی شد.

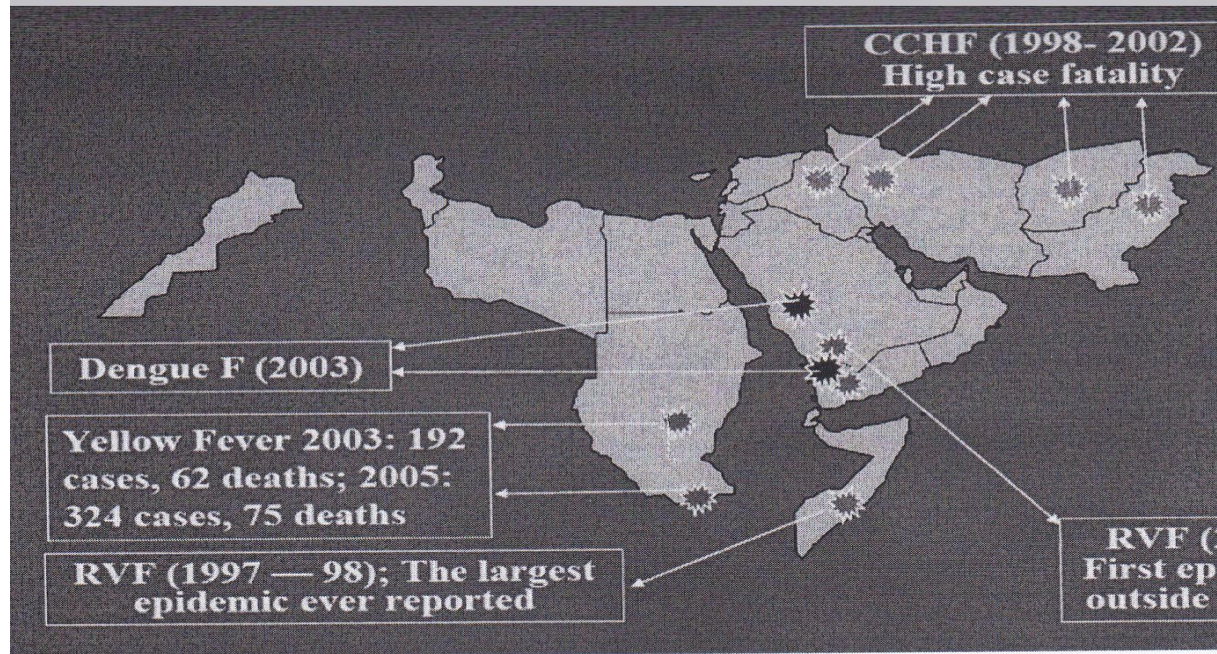
تب خونریزی دهنده در انسان به صورت یک بیماری شدید
با مرگ و میر بالا ظاهر می شود. خوشبختانه بیماری انسانی
خیلی کم دیده می شود، ولی بیماری در حیوانات
شایعتر است.

انتشار جغرافیایی ویروس مشابه کنه ناقل آن بسیار گسترده است. در حال حاضر جزو بیماری های بومی بسیاری از کشورهای واقع در قاره آفریقا، اروپا و آسیا به حساب می آید. کارکنان بهداشتی در مناطق بومی بایستی از وجود بیماری آگاه بوده و اقدامات کنترلی صحیحی علیه عفونت برای محافظت خود و بیماران شان از خطر ابتلای به عفونت بیماریستانی به عمل آورند.

شیوع
تب های
خونریزی
دهنده
در
منطقه
مذیترانه
بین سال
های
۱۹۹۴ تا
۲۰۰۵

وضعیت بیماری درایران

درایران بیماری تب داری با نشانه های تب،بثورات پوستی،اکیموزو خونریزی از سال ها قبل در مناطق سراب و اردبیل شناخته شده بود بطوریکه در سال ۱۳۵۳ دکتر آصفی ۶۰ مورد را در شهرهای اردبیل ، سراب و خلخال جمع آوری و تحت عنوان یک بیماری هموراژیک،به دقت،علائم بالینی و سیر بیماری را شرح داد واحتمال تب هموراژیک کریمه کنگو را مطرح ولی با امکانات آن زمان تعیین اتیولوژی بیماری مقدور نشد.

در ایران در CCHF همزمان اولین گزارش از سرولوژی مثبت دامهای کشتارگاه تهران توسط چوماکوف روسی داده شد در سال ۱۹۷۴ (۱۳۵۳ شمسی) دکتر سعیدی شواهد سرولوژیک بیماری را از نمونه سرم کودکان مدارس و در سال ۱۹۷۵ (۱۳۵۴) در یک مطالعه گسترده شواهد سرولوژیک مثبت در بررسی سرمهای انسانی و دام های منطقه آذربایجان CCHF شرقی را به اثبات رساند. اولین مورد بالینی ثابت شده که هم توسط کشت ویروسی وهم آزمایش های سرولوژیک، به اثبات رسید توسط نگارنده در سال ۱۳۷۸ از شهرکرد و سپس از آذربایجان غربی گزارش گردید .

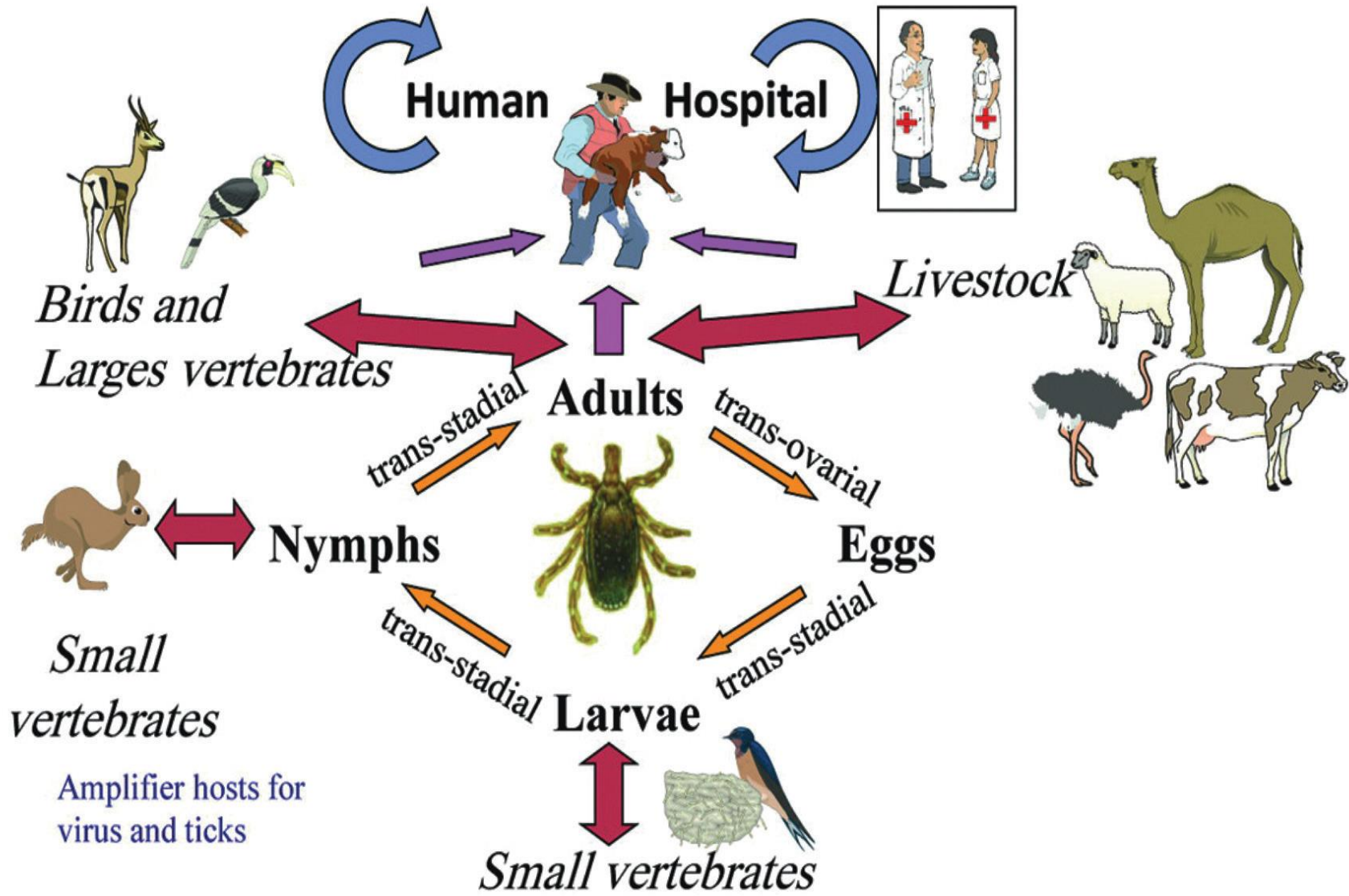

شروع این بیماری در ایران بدنبال انتقال شکل بیمارستانی
تظاهر پیدا کرد و سپس موارد متعددی از اقصی نقاط ایران CCHF
گزارش شده به طریقی که در حال حاضر استان های سیستان و
بلوچستان، اصفهان و گلستان،
بیشترین موارد گزارش شده این بیماری را به خود اختصاص داده اند.

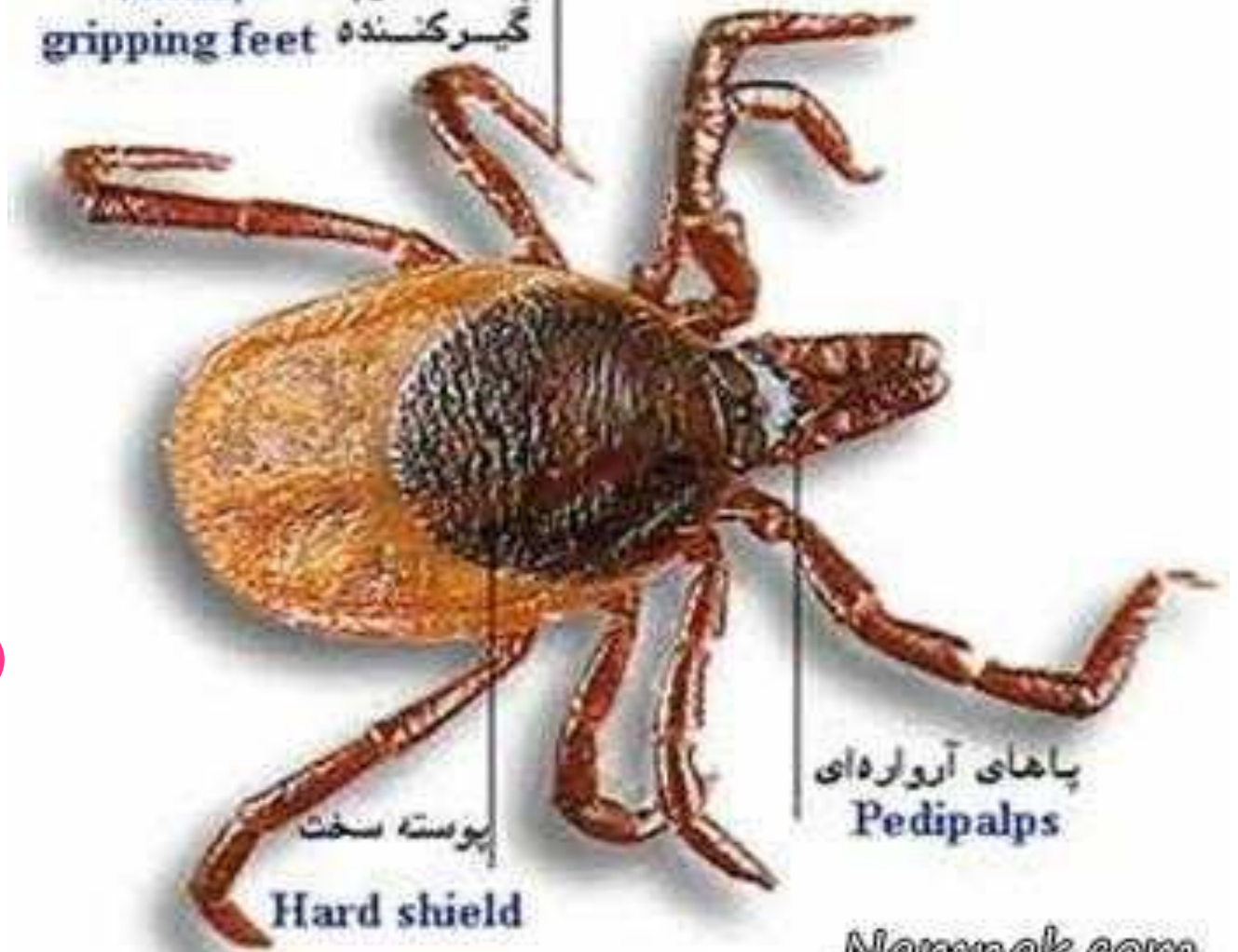
آخرین آمارهای کشوری، حاکی از گزارش بیش از ۴۱۰ مورد
مشکوک بوده که حدود ۱۶۰ مورد آنها با آزمایش های سرولوژی به
اثبات رسیده و بعضی از موارد بیماری در بین کارکنان حرفه های
پزشکی کشور که موازین بهداشتی لازم را مراعات ننموده اند، رخ داده
است.

چرخه انتقال ویروس CCHF

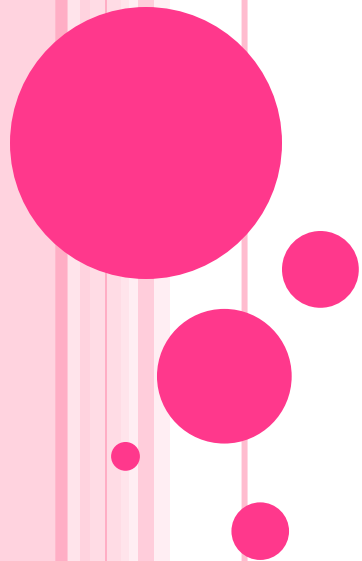
Small, **پاهای کوچک**
gripping feet **گیرکننده**

پاهای آبروردهای
Pedipalps

پوسته سخت
Hard shield

Nammak.com

ویروس، مخزن و ناقلین

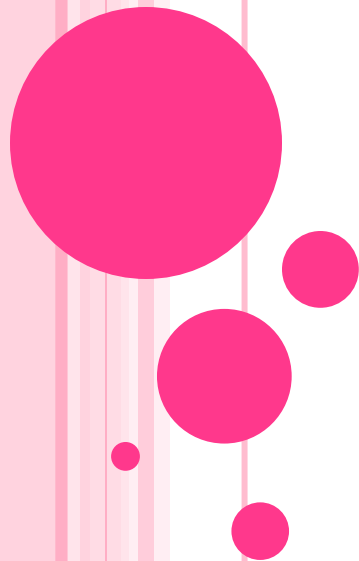
ویروسی که باعث CCHF میشود یک Nairo Virus از گروه ویروس هایی است که یکی از ۵ گونه خانواده ویروس های Buny aviridae را تشکیل میدهند تمامی ۳۲ عضو ژنوم Nairo Virus توسط کنه های Argasid یا Axodid منتقل میشوند اما فقط سه تای آنها در ایجاد بیماری در انسان دخالت دارند

ویروس های Nairobi sheep و Dugbe و CCHF مهمترین پاتوژن های انسانی در میان آنها هستند

این ویروس ها نسبت به خشک شدن و حرارت حساس میباشند و در خون خشک شده و گوشت پخته و $ph < 7$ حیات خود را از دست میدهند

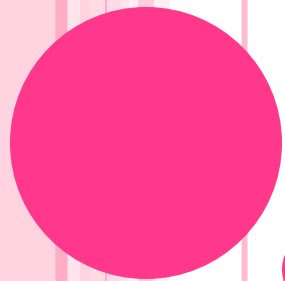
مقاومت ویروس در برابر حرارت کم است و در
به مدت ۳۰ دقیقه از بین می‌رود. C دمای ۵۶°
بنابراین پختن گوشت و یا پاستوریزه کردن شیر
باعث از بین رفتن ویروس می‌شود، ضمناً ویروس
C می‌تواند در خون به مدت ۱۰ روز در دمای ۴۰°
مقاومت کند. ویروس در محیط اسیدی مثلاً اسید
استیک دو درصد (و یا محیط اسیدی ایجادشده پس
از جمود نعشی)

از بین می‌رود و همچنین در برابر هیپوکلریت سدیم یک درصد و محلول دو درصد گلو تارالدئید و یا ضد عفونی کننده‌های فنولیک ۵ تا سه درصد، حساس است. صابون و مایعات یا مواد شستشو دهنده با اینکه ویروس از بین نمی‌برند ولی تا حدی ویروس را غیر فعال می‌کنند. با توجه به اینکه اسیدوزی که پس از چند ساعت از ذبح دام در جسد حیوان پیدا می‌شود. موجب از بین رفتن ویروس می‌شود در کشتارگاه‌های صنعتی لاشه دام به مدت ۲۴ ساعت در فضای ۴ درجه سانتی گراد نگهداری می‌شود تا ویروس از بین برود. فریز کردن گوشت در منزل در دمای منفی ۱ تا منفی ۴ درجه سانتی گراد نیز ویروس را از بین می‌برد.

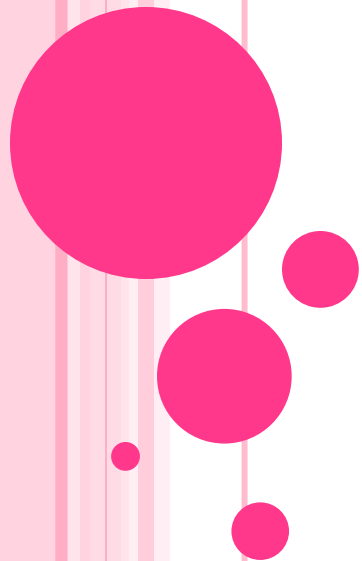

ویروس CCHF ممکن است طیف وسیعی از حیوانات اهلی و وحشی را الوده نماید. بسیاری از پرندگان نسبت به ابتلای به عفونت مقاوم هستند، ولی شترمرغ نسبت به آن حساس بوده و ممکن است در مناطق آندمیک، شیوع بالایی از عفونت در آنها دیده شود و مخاطرات انسانی نیز به بار آورد.

. به طوری که طبق گزارش سازمان جهانی بهداشت، در سال ۱۹۹۶ در یکی از کشتارگاه های شترمرغ واقع در آفریقای جنوبی، همه گیری بیماری در بین ۱۶ نفر از کارگران، رخ داده و بررسی های اپیدمیولوژیک، نشان داده است که ۸ نفر آنان در مرحله جدا کردن پرها، ۵ نفر در مرحله جدا کردن پوست، ۲ نفر در مرحله گیج کردن قبل از کشتار و یک نفر در مرحله تخلیه شکم شترمرغ ها در تماس با آنها بوده اند و تقریبا در تمامی بیماران، آثار بریدگی یا خراش های پوستی در نقاط مختلف بدن، مشاهده گردیده است.

حیوانات با گزیده شدن توسط کنه آلوده، مبتلا می
شوند. انواع مختلفی از کنه ها می توانند توسط
ویروس CCHF آلوده شوند، ولی بیشتر از همه
برای CCHF به نظر می رسد که اعضای خانواده
HYALOMA دخیل باشند.

انتقال ویروس از طریق تخمدان (از کنه های ماده
به نوزاد خود از طریق تخم کنه) و همچنین انتقال
جنسی آن در بین بعضی از گونه های ناقلین نشان داده
شده است.

این امر بیانگر چگونگی بقای چرخه ویروس در طبیعت می باشد. هر چند مهمترین منبع اکتساب ویروس توسط کنه تصور می رود که مهره داران کوچکی هستند که کنه های نابالغ هیالوما از آنها تغذیه می کنند.

کنه وقتی آلوده می شود برای تمام طول مدت رشد خود آلوده است و کنه بالغ ممکن است عفونت را به مهره داران بزرگ مثل دام ها انتقال دهد. حیوانات نشخوار کننده دامی مثل گاو، گوسفند و بز تا یک هفته پس از کسب عفونت ویروس را در خون خود خواهند داشت (ویروس وارد جریان خون حیوان می شود)

تعداد عمده ای از موارد در کسانی رخ داده که در صنعت دام، نقش داشته اند که از جمله آنها می توان کشاورزان، کارکنان کشتارگاهها و دامپرووری ها را نام برد.

**انسان طی تماس مستقیم با
خون و سایر بافت های آلوده
حیوان ممکن است عفونت را
کسب نماید، ولی از طریق
گزش کنه هم امکان دارد
آلوده شود.**

همه در معرض ابتلاء به بیماری خطرناک

تب خونریزی دهنده کریمه کنگو

هستیم

انتقال:

فرا انسان با:

- خون و بافت دام آلوده
- گزش یا له کردن کتله
- خون فرد آلوده

علائم:

بروز ناگهانی:

• تب بالا

• سردرد شدید

• علائم خونریزی

پیشگیری:

استفاده از وسایل حفاظت شخصی (توجه: هیچ دام با تماس با بیمار):

- دستکش - پیش بند - عینک
- ماسک - کلاه - چکمه، روپوش

با تشکر و فستق نباشید

